

ტემპი, ტემპი, ტემპი!

რა შეიძლება ითქვას მოსკოვის “სპარტაკზე”, როგორ შეიძლება მისი დახასიათება?

ჩემპიონებად შემთხვევით არ ხდებიან. თასი შეიძლება მოიგო მოვლენათა იღბლიანი მსვლელობის შედეგად, ჩემპიონობა კი – ნურას უკაცრავად. ასე რომ, სპარტაკელთა შარშანდელი ტრიუმფი და ოქროს მედლები სავსებით კანონზომიერი შედეგია იმ დიდი ძვრებისა, რომლებიც კოლექტივში მოხდა.

გუნდის ხელმძღვანელობამ კოლექტივში თავი მოუყარა პერსპექტიულ ახალგაზრდობას, გამოაწრო იგი დუბლიორთა ბრძოლებში და შემდეგ თამამად მისცა ადგილი ძირითად შემადგენლობაში იმ ასაკგადაცილებული ფეხბურთელების ნაცვლად, რომლებიც ერთ ადგილას ყინავდნენ “სპარტაკს” და წინსვლის საშუალებას არ აძლევდნენ. გაიხსენეთ: სპარტაკელები 1967 წელს VII ადგილზე იყვნენ საკავშირო ჩემპიონატში, შემდეგ II ადგილზე გადაინაცვლეს და შარშან ჩემპიონებიც გახდნენ.

ვინაა ეს ახალგაზრდობა? ლოვჩევი, კალინოვი, პაპაევი, აბრამოვი, ევსეევი, სილაგაძე. ნიჭიერი ფეხბურთელები, რომელთაგან ნაწილი სსრ კავშირის პირველ ნაკრებშიც შედის.

მაგრამ ჩემპიონობას ეს ახალგაზრდობა ვერავითარ შემთხვევაში ვერ მიაღწევდა, კოლექტივში რომ არ ყოფილიყვნენ გამოცდილი ვეტერანები, რომლებმაც დიდი ფეხბურთის რთული სკოლა განვლეს და მისი რთული ხელოვნების ყველა საიდუმლოებას იცნობენ: ჰუსაინოვი, ლოგოფეტი, ივანოვი, ოსიანინი და რა თქმა უნდა, მეკარე კავაზაშვილი, რომელსაც კოლექტივი დიდად უნდა უმადლოდეს თავის ჩემპიონობას.

ესე იგი, “სპარტაკი” ახლა წარმოადგენს ახალგაზრდობისა და გამოცდილების, ენერჯისა და ჭკუის ბედნიერ ნაერთს, რომელიც მას უმადლეს სპორტულ მწვერვალებს აპყრობინებს.

მაგრამ წლებანდელი ჩემპიონატის სტარტი? გაჭირვებით მოპოვებული 2 ქულა ქუთაისსა და ერევანში? რას უნდა მივაწეროთ ეს – სათანადო ფორმაში არყოფნას, შემთხვევითობას, მოთამაშეთა მოუმზადებლობას?

ძნელი სათქმელია... შეუძლებელია ასეთ ძლიერ მოთამაშეებს ასე უცებ დაეკარგათ ფორმა. ეტყობა, თავს იჩენს ტრადიცია: სპარტაკელები თანდათან, მეთოდურად აღწევენ ხოლმე თავიანთ საბრძოლო კონდიციებს და სამხრეთში ჩატარებულ პირველ მატჩებში მუდამ კარგავენ ქულებს. ასეა ყოველ წელს, ასე მოხდა ახლაც.

მაგრამ მატჩსა და მატჩს შორის დიდი განსხვავებაა, არც ქუთაისში და არც ერევანში სპარტაკელები არ იქნებოდნენ ისე მობილიზებული, როგორც თბილისში – ბრინჯაოს მედალოსნებთან შეხვედრაში. ხარ ფორმაში თუ არა, ასეთ დროს თამაშს მისცემ ყველაფერს: მთელ ძალას, ენერჯიას, უნარს...

უდავოდ, ასე მობილიზებული იყო ჩემპიონი 27 მარტს და გუნდის ხელმძღვანელებს ეს არც დაუფარავთ მატჩის შემდეგ. ეს ჩვენი წლებანდელი საუკეთესო თამაში იყო.

რა დაუპირისპირეს თბილისელებმა მოწინააღმდეგეს ამ დღეს? პირველ ტაიმში ბევრი ვერაფერი. დინამოელები თამაშობდნენ ინდივიდუალურად, უზუსტო გადაცემებით. ისინი ნერვიულობდნენ, შუა მინდორში ჯგუფდებოდნენ და, რაც მთავარია, ნელ ტემპში მოქმედებდნენ. იყო ორი-სამი მომენტი, როცა მეტრეველმა მთელი სისწრაფე ჩართო, მას სხვებმაც აუბეს მხარი და სტუმრების რიგებიც წამსვე აირია, მაგრამ, ეს “ორი-სამი” ისეთ მატჩში, როგორც პარასკევს იყო, უკმარია. საჭიროა მეტი, გაცილებით მეტი!

აი, ეს “გაცილებით მეტი” თბილისის “დინამომ” შესვენების შემდეგ შესთავაზა ჩემპიონს და პირველი ტაიმის წყვეტილი, დამუხრუჭებული თამაშიდან ნასახიც არ დარჩა. ახლა ყველაფერი, რასაც თბილისელები აკეთებდნენ, ინდივიდუალური თამაში იყო ეს, თუ კომბინაცია, დაცვიდან შეტევაზე გადასვლა თუ სხვა რამ, კეთდებოდა უკიდურესად სწრაფად, შეუჩერებლად, ერთ მთლიანობაში.

ტემპი, ტემპი, ტემპი! აი, რამ მოუტანა დინამოელებს გამარჯვება, რამ მოუსპო მოსკოველებს საშუალება შუა მინდორში დინჯად ეწარმოებინათ პოზიციური მანევრები და დროზე გადაეკეტათ გზები მეტოქის იერიშისას, როცა თბილისის “დინამო” ასეთ ტემპში, ნამდვილი ექსტაზით თამაშობს, გრძელი გადაცემებით, სწრაფი გარღვევებით ფლანგებიდან და ცენტრში, მასთან ბრძოლა ძნელზე ძნელი საქმეა.

და “სპარტაკმაც” ვერ გაუძლო. ჯერ კიდევ 46-ე წუთზე გაითამაშეს მძებმა ნოდებმა კომბინაცია, რომელსაც მოსკოველმა მცველებმა და მეკარემ თვალიც ვერ მოასწრეს. ლევანი მარცხენა ფრთაზე გაიჭრა, ზედ კართან მიაწოდა, გვიმ კი არ დააყოვნა და ტანით შეიტანა ბურთი ბადეში მეკარე კავაზაშვილის გვერდით – 1:0.

იმ მომენტიდან დაიწყო დინამოელთა ნამდვილი თამაში. მეტრეველს მარტო ლოვჩევი ვერ აუდიოდა და მას სულ უფრო მეტად სჭირდებოდა პარტნიორების დახმარება. მარცხენა ფრთაზე ხშირად გადიოდა ლ. ნოდია, ცენტრში – გ. ნოდია, ნახევარდაცვა (კუტივაძე, ასათიანი, პეტრიაშვილი) შეტევის მეორე ხაზს ქმნიდა, რომელიც თითქმის კვალში მისდევდა თავდასხმას, დაცვაში ყველა მოთამაშე თავის ადგილას იყო და დაუყოვნებლივ გზავნიდა ბურთს სპარტაკელთა საჯარიმოსკენ.

მძიმე ტვირთი დააწვა კავაზაშვილს. მას ზედიზედ მოუხდა რამდენიმე უძნელესი ბურთის აღება, მაგრამ 79-ე წუთზე მეკარე ისევ უძლური აღმოჩნდა ეხსნა თავისი გუნდი, როცა კუტივაძემ, მეტრეველმა და პეტრიაშვილმა კუთხური მოწოდება გაითამაშეს. პეტრიაშვილმა დაბალ ნახტომში თავით ჩაჭრა ძნელი ბურთი კარის შორეულ კუთხეში, ძელისკენ და მოსკოველთა დამარცხებაც რეალობად იქცა.

ეს კანონია, როცა თბილისის “დინამო” მაღალ ტემპში თამაშობს, მასთან ბრძოლა უძნელესი საქმეა. ამ ჭეშმარიტების ნათელი დემონსტრაცია იყო 27 მარტის მატჩის 2 ტაიმი: პირველი – 0:0, მეორე – 2:0. ამიტომ ყოველთვის ასე უნდა ვითამაშოთ – ტემპში, მხოლოდ ტემპში!

ბ. ქორქია.

“ლელო”, 29 მარტი, 1970 წ.